

BELOKRANJEC

Izhaja 1. in 15. vsakega mesca. — Naročnina za celo leto znaša K 1-50.

Glasilo belokranjskih kmetov.

Geslo: Na delo za staro pravdo.

Vse pošiljatve prosimo na naslov „Belokranjec“ Gradac, Bela Krajina.

I. letnik.

Ljubljana, dne 15. rožnika 1908.

Štev. 7.

Uredništva vseh slovenskih in hrvaških listov prosimo, naj nam jih pošiljajo v zameno, ker jih bomo porabili za otvoritev javne čitalnice v Gradacu.

Vzamemo dobivamo dosedaj:

Belgrad: 1. Slovenski Jug.
Celje: 2. Narodni List.
Celovec: 3. Korošec.
Chicago: 4. Proletarec.
Kamnik: 5. Naš List.
6. Slov. Gospodinja.
Kranj: 7. Gorenjec.
Ljubljana: 8. Dom. Ognjišče.
9. Slov. Meščan.
10. Slov. Branik.
11. Svoboda.
12. Zvonček.
Maribor: 13. Gospodarske Novice.
14. Slov. Gospodar.
Praga: 15. Svobodna Misel.

V čitalnici bodo izloženi vsi časopisi, kar jih dobimo v zameno.

Uredništvo.

Kmetje, pogledjmo izza domačega plotu v širni svet!

»Kaj bodo nas stare kmete go-podarstva učili.«
Kmet iz metliške okolice.

Ker je takega mnenja, kot je dejal gori navedeni kmet iz metliške okolice dobivši v roke Belokranjca, še precejšna večina kmetov, je nujno potrebno natančnejše pogledati, če je to njihovo mnenje upravičeno, če je res to, da kmetu še vedno zadostuje, kmetovati naprej, kot so kmetovali njegovi predniki in se ne brigati pri tem za nič, kar se godi izza domačega plotu. Kako se prepričamo, če je to mnenje pravilno? S tem, da malo pogledamo, kako se gospodari in živi tam za mejo domače fare, kako se dela tam z denarjem, ki ga tudi kmet prispeva v obliki davkov.

I. Kako se gospodari v državi in deželi.

Pogledamo si najprej natančnejše nekaj števil iz avstrijskega državnega in deželnega gospodarstva.

Celo naše državno gospodarstvo je osnovano na dolgu. Avstrija ima dolga 9973 milijonov kron, Ogrska 1349 mil. torej cela monarhija 11.322 milj. (1 milijon je tisočkrat tisoč). Za ta dolg je treba plačevati 347 milj. kron obresti. Vsak dan država plača torej en milijon samo obresti za svoje dolgove, ki se ne zmanjšajo s tem niti za vinar. Samo te obresti znašajo več kot vsi direktni davki. Zato naj se potem kmet ne čudi, če samo nosi v davkarijo, od države pa nič nazaj ne dobi. Samo zadnjih 8 let se je državni dolg zvišal za — 1000 milijonov.

Toda to je samo to, kar je že zadolženega. Ta stvar ne samo ni videti konca, temveč bo vedno rastlo. Poročevalec dr. Steinwender je letos pri državnem proračunu povedal, da znašajo državni izdatki za letošnje leto v Avstriji 2135 milj. kron, za 114 milj. več, kot lani. Povprečno se mora računati, da bodo ti izdatki vsako leto za 30 milj. večji. A pozneje bo to še hujše naraščalo. Država bo imela nove stroške za vojaštvo,

Podlistek.

Karma.

Grof L. N. Tolstoj.

(Dalje.)

Tačas, ko je pripovedoval Malmek o svoji nesreči, zapazi Pandu, da je izgubil svojo možnjo. Dolgo jo je iskal po svojem vozu, toda ni mogel najti ničesar, tako da je mislil nazadnje, da mu jo je vzel njegov suženj Madagate. Dal je poklicati redarstvo ter dejal, da mu je njegov suženj izmaknil možnjo.

Nato na njegovo povelje zvežejo Madagato ter ga začno mučiti, da bi izsilili iz njega priznanje tatvine.

„Jaz sem nedolžen; pustite me!“ je kričal ubogi suženj, „ne morem prenašati takih muk! Jaz sem nedolžen ter trpim za pregrehe drugega! O, če bi mogel dobiti vsaj odpusčenje kmeta, katerima sem storil

svojemu gospodarju na ljubo tako krivico! To je kazen za mojo trdosrčnost!

Redarji so tolkli dalje po sužnju, ko pride Devala v gostilno ter prinese na veliko začudenje vseh navzočih Pandu njegovo možnjo.

Sužnja so takoj rešili iz rok njegovih rabljev; toda ta je iz jeze na svojega gospodarja zbežal v hribe ter se pridružil razbojniški četi.

Malmek pa zopet zvedevši, da mu more kmet prodati riža, in sicer najboljše kakovosti, mu ga odkupi cel voz ter mu ga trikrat preplača; Pandu pa, ki je bil vesel, da je dobil zopet ves svoj denar nazaj, je šel hitro v samostan prosit meniha za pojasnjenje, katero mu je obljubil.

Narada je dejal:

„Jaz bi Vam mogel stvar pojasniti, kakor zahtevate, toda ker vem, da niste zmožni spoznati resnico, vam dam rajši dober svet: ravnejte z vsakim človekom, s katerim pridete v dotiko, kot ravnete sam s sabo, poslužite mu, kakor to od drugih zahtevate zase.

Potem boste sejali seme dobrih dejanj, in žetev bo istotako koristila vam.“

„Menih, pojasni mi stvar,“ vzklikne Pandu, „potem se mi bo lažje ravnati po vašem nasvetu.“

„No, dobro, torej čujte!“ odvrne menih; „dam vam ključ skrivnosti; čeprav tega ne bode razumeli, pa vsaj verjemite mojim besedam. Neumno je, če se smatra človek za poedino bitje, in kdor vse svoje misli posveti temu, izpolnjevati voljo tega poedinca, hodi po napačni poti, ki ga zapelje v brezno pregrehe. Da se smatramo za poedince, pride od tega, ker nam zastor Mayin slepi oči, nam ne pusti, da bi videli vezi, ki nas nerazrušljivo spajajo z našim bližnjim, ter zaprečuje združiti se z drugimi dušami. Malokateremu človeku je znana ta resnica. Naj vam služijo te besede kot merilo in talisman:

„Kdor škoduje drugim, škoduje samemu sebi!“

„Kdor pomaga drugim, koristi samemu sebi!“

Ali ste že poslali naročnino
K 1-50 za celo leto
 na naslov
Belokranjec, Gradac
Bela Krajina?

Pošljite takoj, če še niste. To malenkost lahko utрпи vsak. Priporočajte naš list tudi svojim znancem.

povišanje uradniških plač, za starostno zavarovanje, železnice, dveletno vojaško službo, za vodna pota 1250 milj. kron itd. Odkod bo vzela denar za to? Zadolži se. Obresti bodo vedno večje, vedno večji del državnih dohodkov se porabi zanje. Od goraj omenjenega zneska 2135 milj. kron se porabi, kot smo videli 350 milj. za izplačevanje obresti, 600 milj. za plače državnim uradnikom, preostane torej še 300 milj. Odštejemo še stroške za vojaštvo, in koliko potem ostane državi še denarja za koristne naprave, od katerih bi davkoplačevalci kaj imeli? Izračunali so, da od vsakih 17 kron davka, ki ga dobi država, porabi 10 kron samo za to, da ta davek pobere, a ljudstvu nazaj da od celega zneska samo nekaj okrog 1 krone in pol.

Toliko splošno o drž. gospodarstvu. Sedaj še par posameznih vzgledov.

Ker se ljudstvo misli, da se mu za take stvari ne treba brigati, država seve tako gospodari kakor vsak tak, ki čuti, da nima nad sabo strogega nadzorstva.

Ko so delali takozvane alpske železnice (čez Gorenjsko v Trst) so prekoračili proračun samo za — 100 milijonov.

Sami so nabavili nove topove, ker so rekli, da stari niso več na višini časa, a letos so dejali, da k topovom potrebujejo vojakov, in zvišali so njih število zopet za 5000, to se pravi, komisije morajo od fantov, ki pridejo na nabor, 5000 več vzeti v vojake.

Drž. zbor je sprejel zakon za znižanje davkov na sladkor. Doslej 30 K na 100 kil, a se je imel znižati letošnje jesen za 8-38 K. Finančni minister je pa uplival na gosposko zbornico, da je ta zakon zavrnila. Plačevali

bomo še naprej na vsako kilo sladkorja po 30 vin. davka. Pa ne samo to. Ko so veliki tovarnarji za sladkor videli, da se zniža davek za teh 8 vin. na kilo, so brž podraželi sladkor za 8 vin., tako da bi bilo ostala cena ista, tudi če bi se znižal davek, samo da bi šel denar mesto v državno, v blagajne velikih tovarnarjev.

Letos bodo izdali za vojne ladije 57 milj. kron. V Trstu grade sedaj dve oklopnici, težki 14.000 ton (1 tona = 1000 kil), ki bosta imeli dva topova z kalibrom, ki bo širok 30,5 cm; 8 topov po 20,5 cm, 20 topov po 10,5 cm; dalje 1 križarko težko 3000 ton, 16 torpedovk in dva podmorska čolna. Toliko izdajo samo letos za ladje, ki čez par let po nekaj novih iznajdbah pridejo med staro železo. — Za Istro je pa izračunil nek inženir, da bi zadostovalo 45 milijonov, pa bi bila cela Istra preskrbljena z vodo, torej za vedno rešena suše, katere blagodat čutimo kmetje letos proketo živo na sebi.

Ker država tako krvavo potrebuje denar, ščiplje kjer more. A tu ne samo, da davkoplačevalci ne dobe nazaj niti primeroma, kar dajo notri, celo drugače se z njimi dela. Leta 1906. je ostalo v blagajnah drž. davč. uradov 146 milj. K, to se pravi, toliko so davkarje več pobrali davka, kot bi bile po predpisih morale.

Tako se gospodari v državi.

Ker gre denar na vse strani ven za stvari, ki nič ne zaležejo, država mora pustiti dežele njih usodi. Zaradi tega ne morejo zmagovati dežele svojih stroškov, in tudi njih gospodarstvo temelji na — dolgu. Češka, najbogatejša dežela v naši državi, ima deželnega dolga — 20 milijonov. — Tudi za Kranjsko smo imeli čast slišati, da je v njenem proračunu pol milijona primanjkljaja. Na vse strani so potrebne ceste, nasadi pustega sveta, melioracije, šole itd., a deželi pol milijona manjka, a dohodkov od nikoder. Kot smo videli od zgoraj, od države pomoči ni pričakovati druge, kot krpanje, a na zdolaj že ni kaj več obdačiti, ker ljudstvo nima,

ker si krije komaj najnujnejše potrebščine. Na drugi strani zopet volilci vedno huje zahtevajo podpor, dela od sedaj vladajoče stranke, ki je ob volitvah ljudem zlate gradove obetala, ki ni ljudstvu pošteno povedala globokejših vzrokov današnje splošne revščine, ki vlada od države počenši do zadnjega kočarja, od stranke, ki je trdila, da je temu žalostnemu stanju kriva le prejšnja vladajoča stranka. In kako misli odpomoči tem brezupnim razmeram „naš“ ženijalni zastopnik, deželni glavar Šuklje? Z — dolgom. 10 milijonov kron novega dolga naj naredi dežela k onim 6, ki jih je lani najela za osuševanje barja. Tri četrt milijona bo zopet treba plačevati samo za obresti in vračanje dolga. Kam to gre? Kakšna bodočnost čaka dežele pri teh razmerah, ki so močnejše, kot vsa še tako dobra volja.

To slabo državno in deželno gospodarsko stanje zopet seve vpliva na občine. Ker jim prve dve ne moreta nič pomagati, občine še manj morejo zmagovati svoje izdatke, tako da je povsod sam dolg in dolg.

Kot pri občinah, deželi in državi, mora iti tudi pri posameznikih, ki te organizacije tvorijo.

Med temi posamezniki je pa zopet na najslabšem delavec in kmet. O kmetijskih dolgovih in njih vzrokih prihodnjič.

Vsak kmet, ki je prečital gorenje podatke, naj sedaj odgovori na ta vprašanja:

Ali je res kmetu dosti, da ostane „star gospodar?“, ali mu je vseno, kam leto za letom izginjajo ogromni davki brez sledu in vspeha? Ali tudi kmet ne pride v največjo revščino, če pride enkrat čas, da država ne bo mogla več zmagovati obresti za dolgove in ne pride državni bankerot, ali ne čuti kmet posledice slabega denarnega stanja dežele in države v zadnji gorski vasi, ker ni podpor za ceste, ker mora sam vzdrževati šole, ker denar sam izdaja, pa nič zanj nazaj ne dobi?

Ali torej kmetu res ni treba pogledati izza svojega plota, kaj se godi gori v Ljubljani in na Dunaju?

„Prenehajte se smatrati za poedinca, in hodili boste pot resnice.“

„Če zastor Mayin človeku slepi oči, se mu zdi svet razdeljen v brezštevne individualnosti, in takemu človeku ni mogoče razumeti važnosti vse obsegajoče ljubezni do vsakega živega stvora.“

Pandu odvrne:

„Vaše besede imajo globok zmisel, in spominjal se bom nanje. Izkazal sem ubogemu menihu na poti v Benares majhno dobroto, ki me ni nič veljala, in glejte, kake srečne posledice je to imelo. Za mnogo se vam imam zahvaliti, ker če bi ne bilo vas, bi ne samo ne imel svoje mošnje, temveč bi tudi ne bil mogel opraviti v Benaresu svojih kupčij, vsled katerih se mi je premoženje znatno pomnožilo. Razven tega je z vašo pomočjo prispel ob pravem času voz z rižem, da je rešil mojega prijatelja Malmeka. Če bi hotel celi svet razumeti resničnost Vaših predpisov, koliko gorja bi izginilo! Želel bi si, da bi Budovo resnico vsi razumeli; zato

hočem pri nas doma v Kolšambe sezidati samostan ter vas prosim za vašo pomoč pri osnovanju zavetišča za Budine učence!“

* * *

Preteklo je več let. Samostan, ki ga je osnoval Paudu v Kolšambe, je postal zbirališče modrijanov in slavno središče znanostij.

Nekoč pošlje kralj ene izmed sosednjih držav, ki je slišal o popolnosti od Pauda izvršenih okraskov, k njemu svojega zakladničarja naročiti z najdragocenejšimi dragimi kamni Indije okrašeno krono iz čistega zlata.

Ko Paudu dovrši to delo, se napoti v glavno mesto tega kralja. Ker se je nadejal da napravi tam nove kupčije, vzame seboj večjo vsoto zlata. Karavano, ki je nesla to bogatijo, so spremljali oboroženi ljudje. Toda v goratem kraju jih napade razbojniška tolpa, katero je vodil Madaguta, ki je bil postal njen glavar. Spremstvo posekajo ter se polaste zakladov. Paudu sam je le komaj všel.

Ta izguba naredi v draguljarjevo premoženje velikansko vrzel. Hudo ga je zadelo,

toda vdal se je udano v svojo nesrečo ter si mislil:

„To skušnjo sem zaslužil z grehi v preteklem življenju. V svoji mladosti sem bil z ljudmi trdosrčen, zato se nesmem jeziti, da žanjem danes plačilo za svoja zla dejanja.“

Ker je postal mnogo dobrotljivejši in prijaznejši z drugimi ljudmi, mu je nesreča le očistila srce.

Zopet preteče nekaj let, in nekega dne pade razbojnikom v roke Pantaka, mlad menih in učitelj Naradasov, ko je potoval čez Kolšamske gore. Ker ni ničesar imel, ga glavar razbojnikov da najpred zbičati, nato pa izpustiti.

Drugo jutro zasliši Pantaka, gredoč po gozdu, bojni hrup. Približa se bojevalcem ter zagleda mnogo razbojnikov, ki so napadli besno svojega poglavarja Madaguto. Kot od psov obkoljen lev se je ta branil ter jih že več usmrtil. Toda bilo jih je preveč, tako da je bil Madaguta nazadnje premagan ter ves pokrit z ranami padel na tla. (Dalje prih.)

Zadružništvo.

Kmetske posojilnice in hranilnice v Beli Krajini. Gradaška je imela od 20. aprila, odkar je otvorjena 54.574 K 2 v prometa, članov šteje 49, Starotrška, otvorjena 16. maja ima prometa 14.053 K 84 v, članov 20, Vrhovska 2324 K 91 v prometa, članov 12. Viniška prometa 25.033 K 29 v, članov 18. Torej skupaj v približno treh tednih delovanja okrog 100.000 K prometa in 100 članov.

Vinarska zadruga v Črnomlju. Na sestanku vinorejcev v Kotu dne 31. pret. meseca se je sestavil pripravljalni odbor, ki je že vložil pravila za to zadrugo, ki bo imela sedež v Črnomlju, a kleti itd. pa kakor se pokaže najbolj primerno. Po potrditvi pravil se vrši otvoritev, kjer se naprosi večšake za predavanja. Natančnejši čas otvoritve se naznani po časopisih oziroma okliče pri cerkvah.

Iz Bele Krajine.

Osebnosti. V začasni pokoj gre gđc. Alb. Praprotnik, učiteljica v Črnomlju radi boleznim.

Vodovod v Črnomlju, ki je veljal čez 200.000 kron, ima vodo le v hladnejših letnih mesecih, v največji vročini, ko je vode najbolj treba, so cevi prazne, da moramo rabiti umazano Lahinjo. Ali bi se ne dalo odpomoči? Zahtevamo!

Jubilejnega sprevoda na Dunaju se je udeležilo 230 Belokranjcev, večinoma iz Poljan, Adlešič, Gribelj in Črnomlja. Svoje mnenje o tem sprevodu smo že povedali. Belokranjce so hoteli voziti na Dunaj v živinskih vozovih; kranjski vlak je vozil gori 20 ur. Naši ljudje naj vendar ne pričakujejo, da bi se preveliko ponižnost plačevalo drugače, kot zasluži. Za to porabljen denar naj bi se rajše bilo dalo ne srečnim Butorajcem.

Po toči poškodovanim Belokranjcem razdelilo je c. kr. okr. glavarstvo 45.000 kron: 6000 K Preloka, 8000 K Lukovice in Suhor (ki pa so naložili denar za bodočo šolo v Lukovicah), ostanek dobili so posestniki vinogradov občin Dobličje in Talčji vrh. — Prizadetim poškodovancem dalo je še preje poljedelsko ministerstvo razdeliti trtne škropilnice, galico, umetna gnojila za vinograde v vrednosti 16.000 K.

V Črnomlju se postavlja že zdavno potrebna mestna tehcnica.

Iz Podzemlja. Krščanske ljubezni naj bi učil naš župnik svoje farane malo drugače, kot takrat, ko je oklofutal organista ter vrgel njega in njegovo ubogo staro mater brez odpovedi na cesto s pohištvo vred. Prenočiti bi bila morala na prostem, da jih niso našli bolji kristjani, kakor je župnik, in jih vzeli pod streho. Svojo kozo, edino premoženje, je mati prodala na Koroskem, da je mogla priti za svojim sinom organistom, sedaj sta pa oba brez vinarja na cesti. „Ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe,“ je dejal Kristus, in njegov namestnik ga tako posnema.

Iz Poljan se nam poroča: V Radencah pri Poljanah je ustrelil te dni nek 17 leten fant Butala v prepiru svojo mater in brata s kroglo iz puške. Mati je čez par dni umrla, brat bo pa tudi težko okrevati. Lepo spričevalo za voditelje starotrške fare, ki naj bi se brigali namesto za politiko, rajše za to, da se pod njih zvonom ne bodo dogajala taka živinska hudodelstva.

Požar na Butoraju. Dne 4. junija ob 1. uri popoldne nastal je ogenj v Gor. Butoraju. Začelo je goreti pri gostilničarju F. Požeku; ogenj se je razširil jako naglo do sosednih hiš tako, da je zgorel v dobri uri ves Gornji Butoraj razen ene hiše. Zgorelo je 10 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Škode je 60.000 K, zavarovalnine 74.000 K. Zgorela sta tudi 2 prašiča. Zažgali so menda otroci.

Iz Doblič. 5. julija prirede novomeški abiturijenti s sodelovanjem črnomeljske čitalnice in obeh črnomeljskih podružnic Sv. Cirila in Metoda shod v Dobličah, kjer ustanove gg. abiturjentje ljudsko knjižnico. — Upati je na vsestransko udeležbo posebno iz Črnomlja.

Razne vesti.

Pijančevanje in zločinstvo. Preiskovalni sodnik Lang v Curihu na Švicarskem je prišel vsled skušenj do zaključka, da se tam povprečno v torek, sredo, četrtek in petek zagreši samo po 10 do 11 hudodelstev ozir. prestopkov, navadno zvečer, dočim v soboto 18, v nedeljo 60, in v ponedeljek, ko delajo pijanci „plavo“ po 22. — Kakor je pokazala statistika, je od spolno obolelih ljudi nalezlo bolezen 75 % več ali manj pijanih.

Ovladanje ozračja. Na Ruskem je skupina kapitalistov začela stavbo aeromobilov po načrtu izumitelja stiskalnice brez čepa, Tatarinovoga-Leherja, ki je iznašel zopet nov način takega zrakoplova.

Kako podpirajo Čehi domačo industrijo. Splošno je znano, da se češki narod strogo ravna po geslu „Svoji k svojim“ in da je ravno s tem najbolj pospešil razvoj češke narodne industrije. Po vsakem predmetu, ki ga je pričel izdelovati češki obrtnik ali podjetnik, je z veseljem seglo na sto in stotisoče rok in v kratkem se je tako vdomačilo v čeških obiteljih mnogo najraznovrstnejših čeških izdelkov, narodni industriji pa je bil s tem zagotovljen obstanek in temelj za najlepšo bodočnost. Posnemanja vreden vzgled so nam podali Čehi pri kupovanju kavne primesi (cikoriije), katere uporaba je danes razširjena povsod. Pred približno desetimi leti še ni bilo nobene večje češke tovarne za izdelovanje kavnih surogatov in so bila večina vsa podjetja te vrste v nemških rokah. Ko pa se je ustanovila v Kolinu velika češka tovarna za kavne primesi, so pričeli češki trgovci s tako vnemo uvajati izdelke tega podjetja, da se je morala nemška konkurenca v kratkem umakniti. Tudi slovenskim trgovcem se baš pri tem predmetu nudi lepa prilika, da koristijo domači stvari in naročajo izdelke iz Prve

jugoslovanske tovarne za kavne surogate v Ljubljani, katere lastnik je g. Ivan Jebačin, ter priporočajo svojim odjemalcem predvsem izvrstno „Zvezdno“ kavno primes, ki prav nič ne zaostaja za podobnim nemškim blagom. Od te tvrdke imajo razna narodna društva lepe koristi, ki bi se znatno povečale, ko bi vsaka Slovenka kupovala ta izdelek. Tudi društvo slovenskih književnikov in časnikarjev je zopet prejelo od omenjene tvrdke znesek 100 K ter ob tej priliki vsakemu zavednemu Slovencu priporočila njene izdelke.

Književnost. Na drugem mestu našega lista (med inserati) se navajajo slovenske knjige, ki jih je izdalo društvo „Pravnik“ v Ljubljani, a uredil jih je dr. E. Volčič v Novem mestu, pri katerem so tudi naprodaj. — Vse te knjige so za naš napredek in našo korist velike važnosti, ker nikakor ne podpirajo nepotrebnega pravdarstva ampak nasprotno dajejo pouk, kako se je ogniti dragim pravdam. To velja posebno o vseh zvezkih „Poljudne pravne knjižnice“, ki imajo lahko umljiva pojasnila za vsakega priprostega človeka. Ti zvezki razpravljajo razun drugega (Predpisi o železniških in rudniških knjigah), stvari, ki se tičejo največ kmeta; saj njega najbolj skrbi, kako bi si dobil najpripravnejši pot do svoje njive ali košenice (I. zvezek), kako bi si znižal vsaj interes intabuliranega dolga (IV. in V. zvezek) ter kaki predpisi so za razdelbo skupnih in za zlaganje kmetskih zemljišč (zvezek VI. do X.) Te knjižice je dobiti zlahka in posebno bi se jih ne smela braniti naša županstva in naše posojilnice, kar se je pa bojda zgodilo na več krajih. To ni bilo častno, temuč kaže, da tisti možje ne umejo svojega posla in svoje naloge. Od drugih večjih knjig je za kmetovalstvo imenovati v prvi vrsti „Zakoni o javnih knjigah“. Tu se nahajajo vsi predpisi o zemljiški knjigi, tudi vzorci prošenj za razne knjižne vpise (intabulacije), in pa njih kolkovanje, dalje predpisi o železniških in rudniških knjigah, o zasilnih potih, o konverziji (premenitvi) intabuliranih terjatev in dotičnih olajšav, o zastavnih listih, o radiciranih obrtih, cerkvenih posestvih, o melioraciji (zboljšavi) zemlje, o delitvi dedine pri srednjih kmetijah, o razdelbi skupnih zemljišč in o zlozbi (komasaciji) zemljišč, o zaokroženju gozdnih mej. Vsem predpisom so dodana pojasnila iz sodeb najvišjega sodišča ter stvarna kazala po abecednem redu, tako, da tudi priprost človek lahko v knjigi hitro najde zaželjenega pouka. Knjiga ima skupno 618 strani in stane popolno v platno vezana samo 6 K; ne smelo bi je manjkati vsaj pri nobenem županstvu in nobeni posojilnici. — Priročno olajšilo k tej knjigi je stenska tabela o kolkovini (štempljih) in vpisnini, ki stane na močnem papirju samo 60 vinarjev. Pogoji naročil so sicer navedeni v inseratu našega lista, pristavljamo le, da se knjige naroče lahko z navadno dopisnico, da so pa poljudnim pravnim knjižnicam prišite posebne dopisnice, ki se lahko izrežejo in porabijo v isti namen.

MALI OGLASI

za tristoletno petit-vrsto 15 v,
za plačujoče naročnike lista
10 vin.

Oglas.

Za vsebino oglasov uredništvo ne prevzema nikake odgovornosti.

MALI OGLASI

za tristoletno petit-vrsto 15 v,
za plačujoče naročnike lista
10 vin.

Prima bravušvajgske klobase

kila 1 K 40 v.

in vse najfinejše dunajske vrste klobas in salam

pošilja po pošt-
nem povzetju

Dože Mauersperger

Dunaj XVIII/I
Währingerstr. 77.

Okrajnega zastopnika za Belo Krajino

s sedežem v Gradacu

išče zavarovalnica proti ognju

s konkurenčnimi tarifi (ceniki).

Ponudbe pod: „Plača in provizija“ na administracijo „Belokranjca“.

2 mizarska pomočnika in 1 učenca

sprejme

Mikulič Rudolf,

mizar na Vinici.

Peč se vam nikdar ne podere

če jo kupite v moji zalogi.

FRAN PILETIČ, Gradac.

Izdelovanje in zaloga
peči vseh veli-
kosti in slogov
kmečke in visoke, secesijon itd.

Kolarskega učenca

išče

Fran Šober

kolar v Kloštru pri Gradacu.

Učenec mora biti star 14 let, precej krepke rasti in poštenih staršev

Rudolf Mikulič

mizar na Vinici mizar

izdeluje vsa mizarska dela po nizki ceni

in priporoča svojo veliko zalogo suhe robe.

Podpisani se priporočam slavnemu občinstvu za vsa v mojo
stroko spadajoča dela, katera se izvršujejo dobro
in trpežno po primerno nizki ceni.

mizar JOSIP JUDNIČ mizar

• • Stranska vas — Semič. • •

Mizarskega pomočnika in učenca

sprejme

Josip Judnič, mizarski mojster
Stranska vas pri Semiču.Kmetijske
hranilnice in posojilnice
v Beli Krajini.

Hranilne vloge sprejemajo od vsakogar. Posojila dajejo le svojim članom.

Za posojila se plača pri teh poso-
jilnicah kolek po lestvici 1.

Za zneske		Kolek	
čez	do	K	h
K	K	K	h
—	150	—	10
150	300	—	20
300	600	—	40
600	900	—	60
900	1200	—	80
1200	1500	1	—
1500	1800	1	20
1800	2100	1	40
2100	2400	1	60
2400	2700	1	80
2700	3000	2	—
3000	6000	4	—
6000	9000	6	—
9000	12000	8	—
12000	15000	10	—
15000	18000	12	—
18000	21000	14	—
21000	24000	16	—
24000	27000	18	—

Za zneske čez 27.000 K se mora pla-
čati za vsakih nadaljnjih 3000 K po
3 K več, ker je za znesek pod 3000 K
plačati kot za celih 3000.

Gradac

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$.Posojila na poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$.Člani morejo biti le prebivalci občin Gradac, Griblje,
Podzemelj in Vinji Vrh.

Uradne ure vsako 1. in 3. nedeljo od 2.—4. ure popoldne.

Stari Trg

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$.Posojila na poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$.Člani morejo biti le prebivalci občin Čepelje, Dol, Dolenja
Podgora, Radence in Stari Trg.

Uradne ure vsako 1. in 3. soboto od 9.—12. ure dopoldne.

Vinica

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$.Posojila na poroštvo po 6% , na vknjižbo po $5\frac{1}{2}\%$.Člani morejo biti le prebivalci občine Vinice
in vasi Gor. in Dol. Bojanci.

Uradne ure vsako nedeljo od 9.—10. dop. in četrtek od 1.—2. pop.

Vrh

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$.Posojila na poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$.

Člani morejo biti le prebivalci občine Vrh.

Uradne ure vsako nedeljo od 9.—12. ure dopoldne.